

CAMINS DE PUIGMOLTÓ I A PUIGMOLTÓ

Camins que ara s'esvaeixen
Camins que hem de fer sols
Camins vora les estrelles
Camins que ara no hi són.
Camins que ara s'esvaeixen
Camins que has de fer sol
Camins vora les estrelles
Camins que ja són nous.

(Sopa de Cabra)

Puigmoltó és des de sempre un lloc de pas i de trobada per a tothom que per motius diversos s'ha apropiat a aquest petit poble i a la nostra Festa Major. També però, tots els habitants de Puigmoltó s'han acostat des de molts anys enrere als pobles veïns per camins que ens han ajudat a arribar a llocs de treball, mercats i fires i festes majors.

Sembla ser que Puigmoltó en el seu origen va ser un encreuament de camins, donat que de la "villa de Puigmoltó" de significat medieval, partien diversos camins orientats als quatre punts cardinals. Es diu i potser no és del tot cert, segons l' historiador i fill del nostre petit poble de Puigmoltó, el Pare Josep Mª Coll, que arran del "pou del Carç" hi passava una via romana de segon ordre. Va esdevenir després, un camí veïnal conservant diversos trams empedrats, que des de Can Macià, passant per sota del Padruell i arran del "pou del Carç", seguia fins la Serra del Carç i assenyalava un dels límits del nostre petit poble. Un altre camí tot pujant per Puigmoltó fins a Can Vidal, tancava l'altre límit força reduït per cert. Tot això segons l'anomenat historiador en formar-se el nucli en temps del senyor de Ribes, Berenguer Galceran l'any 1333. En temps més propers en que s'anava per camins a ple dia tant si feia calor com si feia fred i també de nit, amb colla i tot fent gresca pel camí, comptàvem moltes vegades els estels i contemplant la "Via Làctia o Camí de Sant Jaume", imaginàvem el cavall de l'Apòstol, el nostre patró, aixecant la pols d'infinites estrelles camí de Compostel·la. En ser lloc de peregrinatge des de molts i molts anys, ens explica també el nostre historiador esmentat anteriorment, que Mir Geribert, feudatari de Ribes, peregrinà a Santiago de Galícia per visitar el sepulcre del Sant Apòstol l'any 1055. No esmenta on es va preparar però se sap que va fer testament i marxà per a la realització d'acte tant solemne.

Seguint i avançant en els nostres temps, recordem alguns noms que avis i pares havien donat als camins que ens portaven a Ribes, a Sitges i a Vilanova, els pobles més propers per a completar la nostra vida comercial i de relació social i cultural.

I així com diu el poeta Antonio Machado, "Caminante no hay camino, se hace camino al andar..."

Per anar a Ribes, quasi bé sempre després d'haver passat per "la Raseta" i el "camí Nou", el camí ens portava per davant de la casa de Can Coll i fent la baixada i el pont, seguia un camí tot recte amb garrofers a banda i banda que ens feia arribar a les primeres cases i davant de l'església. Abans d'agafar però el camí Nou, podíem anar per un altre camí fondo de marges força alts dit "el fornó", avui gairebé desaparegut en construir-se la carretera i que encara es pot veure el seu rastre en la mateixa rotonda de l'Hospital Sant Camil. El camí seguia passant per les masies de Can Fontanals i de Can Jove i després d'un tram empedrat de forta baixada trobàvem un caminet estret i travessant la riera ja arribàvem al Camp de futbol, l'Església Vella i el Cementiri.

En direcció a Vilanova els camins portaven els pagesos a les vinyes i als camps de conreu per la Carrelada, les oliveres, el camí de Xoriguera i els Cocons i fins dalt la Serra del Carç on hi havia també la soldonera i alguns treballadors de Ribes passant per Puigmoltó s'hi apropaven cada dia.

Un altre camí ens portava fins a Can Vidal pel bosc darrera la masia de Can Ferret i entre vinyes, camps i garrofers podíem anar a agafar el cotxe de línia per la carretera vella per un camí anomenat "el figarot", i passant per sobre de Can Climent s'arribava a Can Vidal on s'ofereix una vista molt bonica i extensa del poble de Ribes. En els nostres dies alguns caminants li han donat el nom de "camí dels pintors" potser per la bellesa d'aquest paisatge que atrau a molts artistes.

Per anar a Sitges des de Puigmoltó, baixàvem per "la costa", per l'empedrat arribàvem al Carç i podíem seguir dues vies, una ens portava per sota del Padruell, vorejant l'Autòdrom i sortint davant de la masia de Can Girona fent camí fins a Can Panxampla, i passant per sota el pontet del tren arribàvem al Santuari del Vinyet o a l'estàtua del Dr. Benaprès. Arribats a aquest punt, ja ens podíem banyar a la platja o admirar el castell de foc i la processó de Sant Bartomeu.

Si s'anava a Sitges a treballar, al dentista, a comprar unes sabates o bé portar-les a cal sabater o fer qualsevol altre encàrrec, el camí utilitzat era un altre, que sortint del Carç, passava per "Mas d'en Bosc" seguint camins vora vinyes i camps, arribàvem davant mateix del nucli de Les Torres i tot seguint la carretera fins dalt "la Creu", ja teníem el camí guanyat pel fet d'albirar Sitges i el mar.

Durant una colla d'anys, alguns puigmoltonins feien aquest camí cada dia a peu per anar al seu treball com la meva cosina Cèlia Esparza i Puig durant deu anys, primer per estudiar i després per treballar al despatx d'una fàbrica de sabates, en Joan Puig i Gallofré a fer de manobre, estiu

i hivern arribant sempre el primer i en Pere Muntaner (Peret) que segons un article de l'Eco de Sitges, de quinze de gener de 1994 signat per Carles del Garraf i conservat pel seu fill Joan, en diu el següent: "En Peret viu a Puigmoltó i venia cada dia a Sitges sempre fent el trajecte a peu, la seva tasca era mantenir el Sitges net i més tard es va centrar en el mercat vell. Després un cop acabada la feina, a primera hora de la tarda es carregava el sac a l'esquena i camí enllà fins arribar a la planúria de Les Torres i més enllà de la riera fins a Puigmoltó." Recordo que en plegar de l'escola a les cinc, la mestra Sra. Nieves Pacheco, la meua mare i jo amb alguna altra veïna marxaven per anar a cal Sr. Martínez, dentista sitgetà ben conegut per tothom, però a la tornada, en ser ja fosc, ho feien en l'autobús de línia, en l'únic horari que hi havia a dos quarts de nou del vespre.

En els nostres dies tot s'ha capgirat, tot s'ha de fer de pressa, no tenim temps ni per caminar... però sembla que volem tornar a fer vies i camins per recuperar-los i conservar-los. Alguns camins que passen prop del nostre poble s'han refet de nou i no paren de passar-hi vianants ja sigui per fer salut o per gaudir de la natura.

I tal com diu el nostre cantautor Lluís Llach:

I caminem per poder ser
I volem ser per caminar...

I tot fent via ens apropem com cada any a la nostra ermita de Sant Jaume del Carç, també hem fet la "Via Catalana" perquè els catalans i les catalanes som un poble que estimem les tradicions, la cultura i tenim tot el dret a decidir el nostre futur tot celebrant amb entusiasme tots junts la nostra petita gran Festa Major.

Visca la Festa Major i
Visca Sant Jaume, el nostre Patró.